

POSTANOWIENIE

Dnia 21 stycznia 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marek Pietruszyński

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.
po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 21 stycznia 2025 r.,
sprawy J. B. (B.)
skazanego z art. 197 § 1 k.k., art. 202 § 4 k.k. i innych
z powodu kasacji wniesionej przez obrońcę skazanego
od wyroku Sądu Okręgowego w Kielcach
z dnia 26 kwietnia 2024 r., sygn. IX Ka 2057/23
utrzymującego w mocy wyrok Sądu Rejonowego w Skarżysku – Kamiennej
z dnia 28 czerwca 2023 r., sygn. II K 313/22
na podstawie art. 535 § 3 k.p.k.

p o s t a n o w i ł:

- 1. oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną,**
- 2. zasądzić od skazanego na rzecz Skarbu Państwa koszty sądowe postępowania kasacyjnego.**

l.n

UZASADNIENIE

W kasacji od wyroku Sądu Okręgowego w Kielcach z dnia 26 kwietnia 2024 r., sygn. IX Ka 2057/23, utrzymującego w mocy wyrok Sądu Rejonowego w

Skarżysku – Kamiennej z dnia 28 czerwca 2023 r., sygn. II K 313/22 – skazujący J. B. za przestępstwa: 1) z art. 197 § 1 k.k.; 2) z art. 202 § 4 k.k. i art. 202 § 4a k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. i w zw. z art. 12 § 1 k.k.; 3) z art. 191 § 1 k.k. w zw. z art. 12 § 1 k.k.; 4) z art. 208 k.k.; 5) z art. 200 § 3 k.k. i art. 202 § 3 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. i w zw. z art. 12 § 1 k.k.; 6) z art. 202 § 4a k.k. na karę łączną 5 lat pozbawienia wolności – obrońca skazanego zarzucił:

1. rażące naruszenie przepisów prawa procesowego, które mogło mieć istotny wpływ na treść orzeczenia, a to art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 457 § 3 k.p.k., polegające na niedostatecznym i nierzetelnym rozważeniu przez Sąd Okręgowy w Kielcach podniesionych w apelacji obrońcy zarzutów obrazy przepisów postępowania, opisanych w punktach od 1 do 10 apelacji, w postaci:

a) art. 7 k.p.k. w zw. z art. 175 § 1 k.p.k. i art. 4 k.p.k., odnośnie dokonanej przez Sąd pierwszej instancji oceny wyjaśnień skazanego i uznaniu ich za wiarygodne tylko w tej części, która została złożona w toku postępowania przygotowawczego, przy jednoczesnej odmowie obdarzenia walorem wiarygodności wyjaśnień złożonych przez J. B. przed Sądem i przyjęcie, że stanowiły one wyłącznie przejaw obranej linii obrony, podczas gdy w wyjaśnieniach tych zostały drobiazgowo opisane zachowania skazanego i pokrzywdzonego X.Y. zarówno w czasie osobistych spotkań, kontaktów za pośrednictwem środków porozumiewania się na odległość, jak i w pozostałym czasie objętym zarzutami aktu oskarżenia, a ponadto wyjaśnienia te korelowały w części z zeznaniami X.Y. , wydrukami korespondencji prowadzonej pomiędzy skazanym i pokrzywdzonym X.Y. , przy użyciu komunikatora M., w okresie od dnia 23 grudnia 2020 r. do dnia 14 stycznia 2021 r., a także zdjęciami i filmami pochodzącymi z aplikacji Dysk G., załączonymi do pisma obrońcy z dnia 17 listopada 2022 r., co doprowadziło do nieprawidłowej kontroli instancyjnej wyroku Sądu Rejonowego w Skarżysku - Kamiennej z dnia 28 czerwca 2023 r. (sygn. akt II K 313/22) i zaakceptowania orzeczenia obarczonego uchybieniami, które oddziaływały również na postępowanie odwoławcze;

b) art. 4 k.p.k. i art. 5 § 2 k.p.k., odnośnie nieuwzględnienia przez Sąd pierwszej instancji okoliczności przemawiających na korzyść skazanego J. B. i

oparcie ustaleń faktycznych wyłącznie na obciążających go dowodach, przede wszystkim zeznaniach pokrzywdzonego X.Y. , przy równoczesnym pominięciu wyjaśnień skazanego złożonych przed Sądem, wydruków korespondencji prowadzonej pomiędzy skazanym i pokrzywdzonym X.Y. , przy użyciu komunikatora M., w okresie od dnia 23 grudnia 2020 r. do dnia 14 stycznia 2021 r., a także zdjęć i filmów pochodzących z aplikacji Dysk G., załączonych do pisma obrońcy z dnia 17 listopada 2022 r., co doprowadziło do nieprawidłowej kontroli instancyjnej wyroku Sądu Rejonowego w Skarżysku - Kamiennej z dnia 28 czerwca 2023 r. (sygn. akt II K 313/22) i zaakceptowania orzeczenia obarczonego uchybieniami, które oddziaływały również na postępowanie odwoławcze;

c) art. 410 k.p.k., odnośnie oparcia przez Sąd pierwszej instancji wyroku jedynie na części materiału dowodowego ujawnionego na rozprawie, z pominięciem dowodów przemawiających na korzyść skazanego J. B. , w szczególności wydruków korespondencji prowadzonej pomiędzy skazanym i pokrzywdzonym X.Y. , przy użyciu komunikatora M., w okresie od dnia 23 grudnia 2020 r. do dnia 14 stycznia 2021 r., a także zdjęć i filmów pochodzących z aplikacji Dysk G., załączonych do pisma obrońcy z dnia 17 listopada 2022 r., co doprowadziło do nieprawidłowej kontroli instancyjnej wyroku Sądu Rejonowego w Skarżysku - Kamiennej z dnia 28 czerwca 2023 r. (sygn. akt II K 313/22) i zaakceptowania orzeczenia obarczonego uchybieniami, które oddziaływały również na postępowanie odwoławcze;

d) art. 7 k.p.k., odnośnie dokonanej przez Sąd pierwszej instancji oceny zeznań pokrzywdzonego X.Y. , polegającej na uznaniu jego depozycji za wiarygodne, konsekwentne i spójne, podczas gdy zeznania X.Y. , złożone w dniu 14 maja 2021 r. i w dniu 28 kwietnia 2022 r., zasadniczo różniły się od siebie, w szczególności podczas pierwszego przesłuchania pokrzywdzony fałszywie zeznał, że dokonywał samookaleczeń na skutek znajomości i spotkań ze skazanym, fałszywie zeznał, że do pierwszego stosunku seksualnego ze skazanym doszło przed ukończeniem przez pokrzywdzonego 15 lat (miało to mieć miejsce w 2018 r.), fałszywie zeznał, że zachętą do spotkania ze skazanym była jego propozycja przygotowania X.Y. do kursu ratownictwa wodnego, jak również zataił istotne okoliczności, które przedstawiały pokrzywdzonego w niekorzystnym świetle, m.in.

co do kontaktów seksualnych z innymi starszymi mężczyznami, które miały miejsce przed pierwszym spotkaniem ze skazanym w dniu 29 października 2019 r., dokonania przez innego partnera seksualnego (znacznie starszego mężczyznę) istotnego uszkodzenia ciała pokrzywdzonego (ciężkiego oparzenia jego brodawek sutkowych), odbywania ze skazanym, z inicjatywy pokrzywdzonego, stosunków płciowych w formule BDSM, podrobienia podpisu ojca na pełnomocnictwie udzielonym pełnomocnikowi; w trakcie drugiego przesłuchania pokrzywdzony przyznał natomiast ww. niekorzystne dla siebie okoliczności nie spontanicznie, lecz w konsekwencji ich uprzedniego potwierdzenia w zgromadzonym materiale dowodowym, bądź przyznał je, odpowiadając na pytania obrońcy; wymienione nieprawidłowości doprowadziły do wadliwej kontroli instancyjnej wyroku Sądu Rejonowego w Skarżysku - Kamiennej z dnia 28 czerwca 2023 r. (sygn. akt II K 313/22) i zaakceptowania orzeczenia obarczonego uchybieniami, które oddziaływały również na postępowanie odwoławcze;

e) art. 7 k.p.k., odnośnie dokonanej przez Sąd pierwszej instancji oceny opinii sądowo-psychologicznej z dnia 04 maja 2022 r. (k. 529-535), polegającej na uznaniu jej za miarodajny dowód w sprawie, podczas gdy biegła, zwłaszcza w końcowym fragmencie opinii (k. 535), dokonała oceny zeznań pokrzywdzonego X.Y. , która to czynność należy do wyłącznej kompetencji Sądu, co doprowadziło do nieprawidłowej kontroli instancyjnej wyroku Sądu Rejonowego w Skarżysku - Kamiennej z dnia 28 czerwca 2023 r. (sygn. akt II K 313/22) i zaakceptowania orzeczenia obarczonego uchybieniami, które oddziaływały również na postępowanie odwoławcze;

f) art. 7 k.p.k., odnośnie dokonanej przez Sąd pierwszej instancji oceny zeznań świadka A. Ś. , polegającej na uznaniu jego depozycji za logiczne i konsekwentne, podczas gdy zeznania te, w szczególności co do okoliczności poznania świadka z pokrzywdzonym X.Y. (przypadkowe spotkanie pokrzywdzonego na korytarzu Politechniki [...]) i udzielania mu darmowych korepetycji w budynku Politechniki [...], niepotwierdzone żadnym innym dowodem zalegającym w aktach sprawy, z wyjątkiem zeznań X.Y. , jawią się jako niewiarygodne; jednocześnie ani Sąd odwoławczy, ani Sąd pierwszej instancji nie wziął pod uwagę okoliczności, że świadek znał przebieg zdarzenia wyłącznie z

relacji pokrzywdzonego X.Y. ; wymienione nieprawidłowości doprowadziły do wadliwej kontroli instancyjnej wyroku Sądu Rejonowego w Skarżysku - Kamiennej z dnia 28 czerwca 2023 r. (sygn. akt II K 313/22) i zaakceptowania orzeczenia obarczonego uchybieniami, które oddziaływały również na postępowanie odwoławcze;

g) art. 7 k.p.k., odnośnie dokonanej przez Sąd pierwszej instancji oceny zeznań świadka D. S. , polegającej na uznaniu za wiarygodne jego depozycji w zakresie identyczności znajdującego się w aktach sprawy zdjęcia X.Y. uczestniczącego w czynności seksualnej z rzekomo przesłanym mu przez skazanego zdjęciem, podczas gdy świadek zeznał, że na prośbę X.Y. usunął z pamięci swego telefonu zdjęcie rzekomo przesłane mu przez skazanego, a do akt złożył zdjęcie przesłane mu później przez X.Y. bezpośrednio przed złożeniem zeznania w toku postępowania przygotowawczego, co doprowadziło do nieprawidłowej kontroli instancyjnej wyroku Sądu Rejonowego w Skarżysku - Kamiennej z dnia 28 czerwca 2023 r. (sygn. akt II K 313/22) i zaakceptowania orzeczenia obarczonego uchybieniami, które oddziaływały również na postępowanie odwoławcze;

h) art. 7 k.p.k., odnośnie dokonanej przez Sąd pierwszej instancji oceny opinii antropologicznej z dnia 22 marca 2022 r., polegającej na braku należytego uwzględnienia, że we wniosku końcowym opinii biegły stwierdził, iż przeprowadzone badania antropologiczne co do części osób utrwalonych na dostarczonym dysku twardym, nie pozwalają na jednoznaczne ustalenie ich wieku, co doprowadziło do nieprawidłowej kontroli instancyjnej wyroku Sądu Rejonowego w Skarżysku - Kamiennej z dnia 28 czerwca 2023 r. (sygn. akt II K 313/22) i zaakceptowania orzeczenia obarczonego uchybieniami, które oddziaływały również na postępowanie odwoławcze;

i) art. 424 § 1 k.p.k. i art. 99a k.p.k., odnośnie sporządzenia przez Sąd pierwszej instancji uzasadnienia wyroku z dnia 28 czerwca 2023 r. (sygn. akt II K 313/22) w sposób nieodpowiadający wymogom przewidzianym w ustawie, w szczególności poprzez:

- brak wyjaśnienia w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku pominięcia dowodu z wydruków korespondencji prowadzonej pomiędzy skazanym i pokrzywdzonym X.Y. , przy użyciu komunikatora M., w okresie od dnia 23 grudnia 2020 r. do dnia 14 stycznia 2021 r., a także zdjęć i filmów pochodzących z aplikacji Dysk G., załączonych do pisma obrońcy z dnia 17 listopada 2022 r., które to dowody miały zasadnicze znaczenie dla ustalenia sprawstwa skazanego co do czynów przypisanych mu w punktach I i IV wyroku Sądu pierwszej instancji, co doprowadziło do nieprawidłowej kontroli instancyjnej wyroku Sądu Rejonowego w Skarżysku - Kamiennej z dnia 28 czerwca 2023 r. (sygn. akt II K 313/22) i zaakceptowania orzeczenia obarczonego uchybieniami, które oddziaływały również na postępowanie odwoławcze;

j) art. 627 k.p.k., odnośnie nieprawidłowego uznania przez Sąd pierwszej instancji, że przesłankami wpływającymi na zakres obciążenia skazanego obowiązkiem zwrotu kosztów sądowych, były jego postawa procesowa i przyjęta linia obrony, podczas gdy treść wyjaśnień oraz zgłaszane wnioski dowodowe są elementami przysługującego każdemu oskarżonemu prawa do obrony, a sposób realizacji tego prawa, w szczególności w sprawie tak zawilej jak sprawa niniejsza, nie może wpływać na wysokość obowiązku poniesienia przez J. B. kosztów sądowych, co doprowadziło do nieprawidłowej kontroli instancyjnej wyroku Sądu Rejonowego w Skarżysku - Kamiennej z dnia 28 czerwca 2023 r. (sygn. akt II K 313/22) i zaakceptowania orzeczenia obarczonego uchybieniami, które oddziaływały również na postępowanie odwoławcze;

2. rażące naruszenie przepisów prawa procesowego, które mogło mieć istotny wpływ na treść orzeczenia, a to art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 457 § 3 k.p.k., polegające na uchybieniu prawidłowej kontroli odwoławczej przez niedostateczne i nierzetelne rozważenie przez Sąd Okręgowy w Kielcach podniesionego w apelacji obrońcy zarzutu błędu w ustaleniach faktycznych, do którego doszło w następstwie dokonania przez Sąd pierwszej instancji wadliwej oceny zgromadzonego w niniejszej sprawie materiału dowodowego, w szczególności wyjaśnień skazanego, zeznań pokrzywdzonego X.Y. , zeznań świadka A. Ś. , opinii sądowo-psychologicznej z dnia 04 maja 2022 r., jak również w następstwie braku oceny pominięcia wydruków korespondencji prowadzonej pomiędzy skazanym i

pokrzywdzonym X.Y. , przy użyciu komunikatora M., w okresie od dnia 23 grudnia 2020 r. do dnia 14 stycznia 2021 r., a także zdjęć i filmów pochodzących z aplikacji Dysk G., załączonych do pisma obrońcy z dnia 17 listopada 2022 r., co doprowadziło do nieprawidłowej kontroli instancyjnej wyroku Sądu Rejonowego w Skarżysku - Kamiennej z dnia 28 czerwca 2023 r. (sygn. akt II K 313/22) i zaakceptowania orzeczenia obarczonego uchybieniami, które oddziaływały również na postępowanie odwoławcze;

3. rażące naruszenie przepisów prawa procesowego, które mogło mieć istotny wpływ na treść orzeczenia, a to art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 457 § 3 k.p.k., polegające na niedostatecznym i nierzetelnym rozważeniu przez Sąd Okręgowy w Kielcach podniesionego w apelacji obrońcy zarzutu rażącej niewspółmierności kary łącznej orzeczonej względem skazanego, co nastąpiło na skutek braku należytego uzasadnienia dyrektyw, jakimi kierował się Sąd odwoławczy uznając wymierzoną przez Sąd pierwszej instancji karę łączną 5 lat pozbawienia wolności za karę adekwatną do przestępstw przypisanych skazanemu, podczas gdy to na Sądzie odwoławczym spoczywał obowiązek podania, czym kierował się wydając wyrok, co doprowadziło do nieprawidłowej kontroli instancyjnej wyroku Sądu Rejonowego w Skarżysku - Kamiennej z dnia 28 czerwca 2023 r. (sygn. akt U K 313/22) i zaakceptowania orzeczenia obarczonego uchybieniami, które oddziaływały również na postępowanie odwoławcze;

4. rażące naruszenie przepisów prawa procesowego, które mogło mieć istotny wpływ na treść orzeczenia, a to art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 457 § 3 k.p.k., polegające na niedostatecznym i nierzetelnym rozważeniu przez Sąd Okręgowy w Kielcach podniesionego w apelacji obrońcy zarzutu niesłusznego zastosowania środka zabezpieczającego w postaci terapii, co nastąpiło na skutek braku wyjaśnienia w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku, dlaczego Sąd odwoławczy uznał, że system terapeutycznego wykonania kary pozbawienia wolności nie jest wystarczający, co doprowadziło do nieprawidłowej kontroli instancyjnej wyroku Sądu Rejonowego w Skarżysku - Kamiennej z dnia 28 czerwca 2023 r. (sygn. akt II K 313/22) i zaakceptowania orzeczenia obarczonego uchybieniami, które oddziaływały również na postępowanie odwoławcze.

Powołując się na powyższe zarzuty, skarżący wniósł o uchylenie w całości wyroku Sądu Okręgowego oraz utrzymanego nim w mocy wyroku Sądu Rejonowego i przekazanie sprawy skazanego J. B. do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Skarżysku - Kamiennej, ewentualnie – uchylenie w całości zaskarżonego wyroku Sądu Okręgowego i przekazanie sprawy ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Kielcach.

W pisemnej odpowiedzi prokurator wniósł o oddalenie tej kasacji jako oczywiście bezzasadnej.

W duplice skarżący oświadczył, że podtrzymuje kasację i wszystkie zawarte w niej zarzuty i wnioski.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja okazała się bezzasadna w stopniu oczywistym, co umożliwiło oddalenie jej na posiedzeniu bez udziału stron (art. 535 § 3 k.p.k.).

Podstawową rolą postępowania kasacyjnego jest kontrola orzeczeń sądów odwoławczych z punktu widzenia najpoważniejszych naruszeń prawa materialnego lub procesowego, które mają istotny wpływ na treść prawomocnego wyroku. Mając na względzie nadzwyczajny charakter tego środka zaskarżenia ustawodawca określił, że kasacja przysługuje stronie, stosownie do art. 519 k.p.k. od prawomocnego wyroku sądu odwoławczego kończącego postępowanie, tylko z powodu uchybień wymienionych w art. 439 k.p.k. lub innego rażącego naruszenia prawa, jeżeli mogło ono mieć istotny wpływ na treść tego orzeczenia (art. 523 § 1 k.p.k.). – por. w tym zakresie m.in. postanowienia SN: z 10.03.2021 r., V KK 63/21; z 18.05.2022 r., II KK 215/22; z 26.01.2023 r., III KK 646/22.

Powielenie w nadzwyczajnym środku zaskarżenia zarzutów sformułowanych uprzednio w apelacji, nawet jeżeli wiąże się z ich dostosowaniem redakcyjnym do wymogów kasacji, z reguły przekonuje o jej oczywistej bezzasadności. Dzieje się tak dlatego, że taki zabieg procesowy sytuuje Sąd Najwyższy nawet nie tyle w pozycji Sądu trzeciej instancji, ale – alternatywnej instancji odwoławczej, która ma, według intencji skarżącego, po raz wtóry badać orzeczenie Sądu meriti. Jest to w

oczywisty sposób sprzeczne z dyspozycją art. 519 k.p.k., ale i istotą tego nadzwyczajnego środka zaskarżenia zmierzającego do eliminacji z porządku prawnego najpoważniejszych naruszeń prawa, którymi obarczony może być prawomocny wyrok sądu odwoławczego kończący postępowanie. Powielenie w kasacji zarzutów przeciwko wyrokowi sądu I instancji może mieć miejsce tylko wyjątkowo, w razie zaabsorbowania (przeniesienia) do wyroku sądu ad quem takich uchybień sądu meriti, które powodują, że rażącym naruszeniem prawa obarczony jest wyrok instancji odwoławczej. Wypadki takie należą do rzadkości, zaś niepokodzenie się skarżącego z wynikami kontroli instancyjnej nie świadczy jeszcze o tym, że w konkretnej sprawie rzeczywiście doszło do wspomnianego „efektu przeniesienia”.

Podważenie prawidłowości procedowania sądu odwoławczego w zakresie ustawowych standardów kontroli odwoławczej uzależnione jest od precyzyjnego wykazania takiego stanu rzeczy, z odwołaniem się – w razie potrzeby – do treści apelacji, jak i pisemnych motywów orzeczenia instancji ad quem.

Tego zaś wniesiona kasacja nie czyni, zaś zdecydowana większość podniesionych w niej zarzutów ukierunkowana została na sposób gromadzenia i ocenę materiału dowodowego przez Sąd I instancji. Wbrew pogładowi obrony, Sąd odwoławczy dokonał kontroli instancyjnej zaskarżonego apelacją wyroku, choć zgodzić należało się z twierdzeniem, że pisemne motywy zaskarżonego wyroku zostały sformułowane na pewnym poziomie ogólności. Rzecz jednak w tym, że – oceniając sprawę z uwzględnieniem rozważań Sądu I instancji – nawet w tej postaci pisemne motywy zaskarżonego kasacją wyroku pozwalają prześledzić tok rozumowania Sądu odwoławczego i powody za zajęciem stanowiska o niezasadności wniesionej apelacji. Sąd Najwyższy konsekwentnie stoi na stanowisku, że jeżeli Sąd I instancji w swoim uzasadnieniu dokona wszechstronnej i kompleksowej oceny wszystkich istotnych okoliczności, tak w zakresie ustaleń faktycznych, będących konsekwencją szczegółowo wykazanej oceny materiału dowodowego, jak i w sposób pełny przedstawi argumentację prawną, to oparcie zarzutów apelacji na tych elementach, które były już wszechstronnie i kompleksowo rozważone przez Sąd I instancji, co wynika z uzasadnienia wyroku, uprawnia Sąd odwoławczy do ograniczenia swojego uzasadnienia w znacznym zakresie do

odesłania do tej argumentacji (zob. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 9 stycznia 2025 r., V KK 84/24; z dnia 27 listopada 2024 r., IV KK 414/24; z dnia 18 maja 2021 r., II KK 113/21; z dnia 8 kwietnia 2021 r., III KK 77/21).

Odnosząc się do argumentacji podniesionej w kasacji i czyniąc to na większym poziomie szczegółowości, aniżeli uzasadnia to ocena o „oczywistej bezzasadności” nadzwyczajnego środka zaskarżenia, także by utwierdzić skarżącego w przekonaniu o trafności wyroku instancji ad quem, należało stwierdzić, co następuje.

Zakwestionowanie części wyjaśnień oskarżonego stanowiło efekt uznania za wiarygodną przeciwstawną relacji zaprezentowanej przez pokrzywdzonego. Jedną z cech przestępstwa zgwałcenia, w różnych jego postaciach, rysującą się na podstawie praktyki sądowej, jest to, że najczęściej jest ono popełnianie z wyłącznym udziałem sprawcy i pokrzywdzonego, bez udziału osób trzecich, których relacja mogłaby stanowić dowód procesowo przydatny do rekonstrukcji jego przebiegu, czy przy braku dowodów nieosobowych. W takim układzie siłą rzeczy poczynienie ustaleń faktycznych wymaga skonfrontowania, najczęściej wzajemnie różniących się treściowo wyjaśnień oskarżonego i zeznań pokrzywdzonego i obdarzenie wiarą jednych przy wykluczeniu pochodzących od drugiej osoby.

W niniejszej sprawie Sąd Rejonowy, w zgodzie z przysługującą mu swobodą ustalił, że X.Y. relacjonował o zdarzenia w sposób spójny i konsekwentny. Na wiarygodność pokrzywdzonego nie wpłynął przy tym brak jego pewności, co do daty pierwszego wspólnego spotkania, czy początkowe relacjonowanie o innej, niż rzeczywista, przyczynie nawiązania relacji ze skazanym (przygotowanie do kursu ratownika wodnego). Pokrzywdzony w momencie zdarzeń był bardzo młodym człowiekiem, a pomimo tego podjął aktywność seksualną i to ze znacznie starszym od niego mężczyzną. W toku postępowania zmuszony był do szczegółowego zrelacjonowania i ponownego przeżywania zdarzeń z pewnością krępujących, skoro dotyczących sfery seksualności, w tym podawania precyzyjnego przebiegu czynności o takim charakterze. W takiej sytuacji początkowe przemilczanie, czy przeinaczanie niektórych, nieistotnych zresztą dla odpowiedzialności skazanego faktów, było zachowaniem zasługującym w pewnym sensie na zrozumienie i nie

rzutującym na wiarygodność całości depozycji pokrzywdzonego. Ostatecznie przecież pokrzywdzony nie zataił także tych faktów, które mogłyby stawiać go w niekorzystnym świetle – picia alkoholu, samookaleczenia, zgody na nagrywanie treści pornograficznych, czy podrobienia podpisu na pełnomocnictwie. To, że część z posiadanych informacji podał na skutek pytań zadawanych przez obronę, także w żaden sposób nie umniejszało ich wartości dowodowej.

Wszystkie te okoliczności świadczące o prawdomówności pokrzywdzonego, orzekające w sprawie Sądy – wbrew pogładowi kasacji – wzięły pod uwagę, nie nadając im jednak takiego zdarzenia, jak życzyłaby sobie obrona.

Pokrzywdzony nie dążył do pomówienia skazanego za wszelką cenę przypisując mu zachowania, które nie miały miejsca, przyznając, że do przemocy doszło tylko na jednym spotkaniu. Z jego zeznaniami korespondowały relacje D. S. i A. R. , zaś okoliczności dotyczące nagrywania i posiadania nagrań ze spotkań z pokrzywdzonym potwierdziły dowody o wysokim stopniu obiektywizmu, tj. wyniki badania telefonów, komputera i tabletu oskarżonego. Zaoferowane przez oskarżonego dowody w postaci wiadomości, zdjęć i filmów zostały rozważone przez orzekające w sprawie Sądy lecz wcale nie wykluczają one w sposób jednoznaczny i kategoryczny przebiegu zdarzeń podanego przez pokrzywdzonego, w części wręcz potwierdzając jego zeznania (nawiązanie znajomości i utrzymywanie kontaktów seksualnych pokrzywdzonego ze skazanym, utrata zaufania ze strony pokrzywdzonego, a ostatecznie rozpad relacji w efekcie zachowań skazanego).

Z depozycjami pokrzywdzonego współgrały opinie biegłych – w odniesieniu do jego osoby były to opinie sądowo psychologiczne - sporządzone przez dwie, niezależnie od siebie opiniujące biegłe, które nie stwierdziły u pokrzywdzonego tendencji do konfabulacji. Co należy odnotować, opinia biegłej, na którą powołał się skarżący, wcale nie wskazuje na jej wejście w kompetencję Sądu. Biegła nie analizowała wiarygodności depozycji pokrzywdzonego w sensie procesowym, ale wykorzystując posiadaną wiedzę specjalistyczną badała psychologiczne kryteria ich wiarygodności w kontekście śladów konfabulacji.

Z kolei odnosząca się do skazanego opinia kompleksowa biegłych lekarzy psychiatrów i seksuologa potwierdziła potrzebę poszukiwania przez niego silniejszych bodźców zaspokajających popęd seksualny, w pełni współgrając w tym zakresie z okolicznościami podawanymi przez pokrzywdzonego.

Wiarygodność zeznań świadka A. Ś. nie budziła wątpliwości, albowiem zyskały one potwierdzenie w relacji pokrzywdzonego, a przeciwstawne, niczym nie poparte odczucia skarżącego w tym zakresie nie znajdują jakiegokolwiek konkretnego potwierdzenia. Także w odniesieniu do zeznań D. S. skarżący nie wskazuje konkretnie, z czego wywodzi, iż świadek skłamał, co do identyczności zdjęcia przesłanego mu przez oskarżonego (i następnie skasowanego przez świadka) ze zdjęciem przesłanym później ponownie przez X.Y. . Świadomość wieku tego świadka potwierdził sam skazany w swojej relacji.

Wszystkie te okoliczności świadczą o tym, że obdarzenie wiarą zeznań pokrzywdzonego przy jednoczesnym zakwestionowaniu przeciwnych wyjaśnień skazanego pozostawało pod ochroną art. 7 k.p.k. i zasadnie ocena Sądu Rejonowego zyskała akceptację instancji odwoławczej. Wnioskowanie Sądu a quo zostało przedstawione w czytelnej formie, a drobne mankamenty uzasadnienia – sporządzanego przecież po wydaniu wyroku – nie rzutują na trafność orzeczenia.

Nie budzi również wątpliwości trafność przypisania skazanemu przestępstwa posiadania pornografii z udziałem osób małoletnich. Żadną miarą nie wykluczało tego fakt, że zdaniem biegłego przeprowadzone badania antropologiczne co do części osób utrwalonych na dostarczonym dysku twardym, nie pozwalały na jednoznaczne ustalenie ich wieku, skoro oskarżony na posiadanych nośnikach i w pamięci urządzeń miał kilka tysięcy zdjęć oraz filmów o treści pornograficznej, wśród których bezspornie znajdowały się także i takie z udziałem małoletnich, w tym – osób poniżej 15. roku życia.

Formułując w apelacji zarzut obrazy art. 627 k.p.k. skarżący wypaczył jego istotę. Obciążenie oskarżonego kosztami postępowania uwzględniającymi także kosztowne opinie biegłych jest oczywistym następstwem powstania tych kosztów w postępowaniu. Oskarżony, wnosząc o przeprowadzenie danego dowodu, musi liczyć się z tym, że w razie „przegrania” procesu zasadą jest jego obciążenie także

wydatkami postępowania. Między realizacją prawa do obrony a poniesieniem przez skazanego kosztów skorzystania z tego prawa zachodzi więc stosunek korelacji, nie zaś przyczynowości.

Wreszcie Sąd odwoławczy, wbrew stanowisku kasacji, wyraźnie odniósł się w uzasadnieniu swojego wyroku do zarzutu rażącej niewspółmierności kary, w tym także zastosowania środka zabezpieczającego w postaci terapii, nie dzieląc zarzutu podniesionego w tym zakresie w apelacji obrony i czytelnie przedstawił racje stojące za takim postąpieniem (pkt. 3.3.2.). O naruszeniu zasad kontroli instancyjnej także i w tym przypadku nie mogło więc być mowy.

Z tych wszystkich względów ocena przez Sąd Najwyższy sposobu przeprowadzonej kontroli odwoławczej oraz jej rzetelności i wszechstronności, nie potwierdziła naruszenia standardów, które w tym zakresie wynikają z art. 433 § 2 k.p.k. oraz art. 457 § 3 k.p.k.

Dlatego brak było podstaw do uwzględnienia kasacji wobec jej oczywistej bezzasadności.

Konsekwencją powyższego było zasądzenie od skazanego na rzecz Skarbu Państwa kosztów sądowych postępowania kasacyjnego (art. 637a k.p.k. w zw. z art. 636 § 1 k.p.k.).

Mając na uwadze wyżej wyrażoną argumentację, Sąd Najwyższy orzekł jak w części dyspozytywnej postanowienia.

[J.J.]

[a.ł.]